శ్రీ

శుభమస్తు.

అంగశృంగారము.

ఇది

భగవత్కవి ముడుంబ నరసింహాచార్యస్వా
మిగారిచే రచియింపబడి మండపా
క సీతారామస్వామిగారిచే
ముద్రితంబయ్యె.

(మొదటికూర్పు 200)

—o—

విజయనగరం

శ్రీ వేదవ్యాస ముద్రాక్షరశాలలో అచ్చుబడినది.

1914

శుభమస్తు॥

అంగశృంగారము

:- మదనగోపాల ధ్యానము :-

ఉ॥ అంకశపాశ పుష్పవశి। ఖేక్షుచాపరథాంగపాంచజ।
న్యాంకితషట్కరాబ్జుడు సుధాకరబింబ నిభస్థలోక ధా।
త్రంకర వేణుదండబి కరతామరసద్వితయుండు విస్ఫుర।
త్కంకణముద్రికాహాదుడు గోపకుమారు డుమమ్ముబ్రోవుత౯ ౧

మ॥ తనసర్వోన్నతిబ్రహ్మంగా తనదుక్రోధంబాంటిరుద్రుండుగా।
తనకారుణ్యము భామగాబాడమగా- దైత్యారియారా
మకే। త్వనురూపంబుగ- నెద్దిగాంచుచుతా జేయంబోలునం
చుంగన౯। తనశృంగారముగానరాసుతునిగా దాజేసెనే
దేవ్రునిన్॥ ౨

ఉ॥ చక్కనిదంపతుల్ మిగుల చక్కనిపుత్రుని గాంచిరంచు నల్
దిక్కులకెక్కు కీర్తి విబుధీవదనాం బురుహావళిర్ణతా।
ద్రిక్కులరావణాదుర కిశమ్మృదూక్తులనే కుమారుణుంచే।
పెక్కురకంటజోటతడు సర్వసుఖంబులొసంగి ప్రోవుత౯ ౩

కం। మగువలవర్ణాంగంబుల।
పొగనుస్వర్ణిం చెన్నృహరి. సుగ్రీవాఘణిత్రి।
మగవారికి మగువలెగా।
తగులమికింబట్లుమనసు దనియగవినుడీ।౮

చ। అరవిందాస్త్రుడ పారవీర్యుడ జితుం- డాత్యంతి కానందని-
భరారసంపూర్ణ విభూతి శాద్వశరతి- ప్రాణేసుడిందిందిరో।
త్కరమార్పితుధ సుఖరాండు విలసత్ప్రశాంకుశ ప్రో ల్లవ-
త్కరకంజాతుడు కామదేవుడిది వేట్కవ్విన్న ప్రోచుస్మిముల। ౯

చ। పరిమళతైలసాకుమద- పంకములంగడు దిద్దితీర్చినన్
తరుణియ వాళ కేశములు- తా మొకయించుక లాంగకింకవం।
కరగతులెన్ని జూపినను- గానిగ నంగన కంటికింపుగా।
మెరసెననంగుడేలు తలమీదటి హారల కెద్దితప్పగున్।౧

ఉ। చీకటి మింగి చిక్కుడు- ని। సీశశిమాటికిపూర్ణ జేయుచే।
గాకితడాగుజాంబువోలం గండనియు చెలి మోము పేరవే।
రేక మలారి జేసెవిధి- రేబవలల్లొనరించెనిద్ది। యా।
చీకటిచెచ్చెరన్ కురుల జేరవిధిం చెనహాలవిధాతయాన్। ౨

చ। కలువల రేవిధాకకు చే- కా చెకలైయిరుల ద్రికందరా।
వలులనెమంగ గాంచివిధివానికి కల్వాల రేనితోగమున్।
చెలిముఘటించబోలునటు పేయనిచో చెలిమోము పేరియిక్క
లువల రేనితో గలయ। గాగలవాక్యాక చాంధకారముల్। 3।

చ। తరుణిశిరంబునందిడిల తాంతములంగను పూజజేసినం।
గురులునిబంధనం బెడలి- కోమలికోమలపాదపార్శ్వలం।
బారలు- తమోమయూత్ములక్షు- భూరిపదంబులాకస్వడబ్బినన్।

దొరుగ బ్రపూర్వవాసనలు- తోచినయట్లు నటింతురక్షరల్

మ: త్రిజగత్స్నేహ నిరంతరస్ఫురితగర్వా దీపించు నిక్కల్కి చే
త్రిజగద్దీపము వెట్టి తద్ఘనకచ- శ్రీకజ్జలంబంబుధి
ప్రజమాకాశము నిండె చందము నిగర్భాంబుజంబ శంకించి పం
కజగర్భాండది వేరెబో కడుగు కేగన్వేగ శాసించె బో॥ ౫॥

సీ: జీలాడు నిబిడేంద్ర నీలచక్ర సమాప్త
మాలికా మంజరీ జాలమనగ
జూపట్టు విధిమాయ జూపగా నిర్మించు
కూటచంద్రకి పింఛగుచ్ఛమనగ
కారుగ్రమ్ము విధాత కాటుకల్ వర్షింప
గల్పించు కాంబరీ ఘనమనంగ
గడు నల్లుతరళి మాగాఢాంగ శృంగార
మయపరశైవల లోచ్చయమనంగ

గీ: నలరు చిరస్మృష్ట పుష్పంధయ ప్రపంచ
జరత తాపాహనశ్రమా నహావిరించి
పరికలితనూత్న మధులిట్ప్రపంచమనగ
పరతమమునైన దరమున త్రుణితుసము॥ ౬॥

గీ: కాంతిధారాళమై మోముగలసి మెలగ
ముంగురులు మాటికిటునటు- మొగము వెట్టు
నెన్న రారోపిత స్నేహమెన్నడైన
సహజకుటిలత మాన్పగా జాలునొక్కొ॥ ౭॥

ఉ: రాకకు సిండి ప్రక్కియయు రాజుకళల్ సితిపక్షపుణ్యశీల్
నైకొని తేర మేటులిడి కంజభవుండలి వేణిమోముగా
జేకొని సేయబోలు నిటు సేయనిచో సమితామృతోజ్జ్వలాం

శాకరమాటలెట్లు [illegible] ము లయ్యెపురాదపస్యేతుల్॥

✓ చ॥ కలవాగసీ [illegible] చెలికన్నుల నిబ్బరపజెరిలేనియా।
గ్గలపుని [illegible] దెజగంబనినాసికి సద్దుబెట్టక।
మ్మల [illegible] క్రిశే [illegible] చ్చిదరిస్ శ్రుతినిమ్మకరావముల్।
గలుగ టనంపు [illegible] గా [illegible] స్చబిరాన పట్టు కృతిక॥౯

చ॥ కుపలపు [illegible] రుజేసిపై।
గనయు [illegible] గ్రపవ్వనోదముల్।
చెవులజుడంగ [illegible] లో చనపుంజకేకముల్।
చెవినిడుగల్వ [illegible] గ్రసించు నేమనక॥౧౦॥

మ॥ [illegible] పెక్కులు పుష్పకో [illegible] మేయుచు చ్ఛయకాయచ్ఛవి।
చ్ఛలవారాశికి మౌక్తి [illegible] ముత్రై- సత్కర్ణముల్ శుక్తులై।
పెలుచన్ భూషణ [illegible] పెన్ముత్తియంబుల్ కవ।
లలనత్స్వ ప్రతిబింబసే [illegible] స్ఫుట ల్లాసంబు [illegible] పింపగ॥ ౧౧।

✓ ఉ॥ ద్రిమ్మరిసుప్ర [illegible] తేటి భ్రాంతిజుం।
జుమ్మనికొమ్మనాన జొరజూచిన నాసికచీదరించితే।
తుమ్మెదతుమ్మెద దోలగు- దూరకునే నువుబుప్వగాపనక।
గ్రమ్మరవాణినవ్వె- సదిగన్గొనినతుమ్మెదనే విభుంతయుఙ॥ ౧౨॥

మ॥ చెలికన్నుంగవకర్ణశుక్తి కల సుశ్రీవైఖరుల్। సైపలేకలుకన్ మా
టికి- రంధ్రముల్ వెతుకగా నకర్ణముల్ దాసిచెంతలగిన్క
కొనలెల్ల్రజేతెయని గోత్రంద్రో యనుంకింప సీకలహం
బేలనిబాయనీడ్చుకసులన్ ఘ్రాణంబతిస్నిగ్ధత॥ ౧౩॥

తే॥ వనుజోలందలపోయు నేల తల క్రిందంగూలగా నెలనీ।

కనిబట్టి నాతిలలత్రప్పమా యొదుగవా దాంచేయ నట్లమ్యోనా।
జెవయుంజో న్వకులంబులో వెలింగుడోగా జేసనాడిః భృంగరా।
జనివర్త్యుం జెలినా వేయాత్మ శిఖరపాళ్ళలంబి ముక్తాచ్ఛనా।౧౮।

చ॥ చెలియకనుల్ కటారి జిగిజిమ్మగనాసిక నైకనాళికిన్।
వలికను బాదసేయగ ఘనంబయి యొప్పెడు కొప్పు చక్రముల్।
తలకొని వేరియుకన్నొమలు ధళ్ళవకత్తులు దీయుడాయనె।
ట్టులవడు భామ మోము వయి సంచుకో లాంకుడు జంగ్రుం కెషి।౧౯

శా॥ పెను సారిగుం పురాతి యయి పెంపు వహింపను ఖోడుదీధితిన్।
దనియుచు దృక్ఛకోరములు తద్దమ హెత్సగ గుబ్బజక్కవల్।
గని మొదయుంగ లేక పెనగరంజడి మాత్ర కజూర కైతనం।
బువగడునశిలాల్గ నిభూరిక్మవనా విధివిద్యు సూన్ప్రబో।౨౦।

కం॥ మదనుడను రాగదుర్గము।
హృదయంబున గట్టి బురుజు తెత్తెకు మగరిన్।
మది కేతనకవ్వయిగను।
ఛదముత్రాహార ఖేయమమరువి భృతమై। ౨౧

కం॥ మరుని తుక్కుకుంతయు గమి।
తరుణిభుజాయుగళి యరుణతరమృదుకరతా।
మరవతులు ముఖఫలమ్ములు।
న్ఫురదంగుళులందు దోరెములు బయలయ్యెన్। ౨౨

ఉ॥ విదగునులు ఉలంజగములన్నియు గెల్చితివంచు మెచ్చియా।
మైదిటకై దున్నై దుమరి మైదుమరై దులంతాగి వాణిపా।
దోదిత స్వారహీర నఖరోజ్వలితాంగుళి పుష్పబాణముల్।
పూదోపజోమకిచ్చె విధి పూవిల్తుండిక నేమిసేయునో। ౨౩

ఉ॥ తొలదిక్కరోజనూర్ధ్వ నుతవేణిక గృంగి నితంబబింబము।

హ్వాలినపుసాక్కలేనదుమధ్యాంతవంబానరింతమెచ్చిదూ।
జాలజభృంగ గోదానానపుత్రి గోరెనద్వశ్లసిద్ధిగా।
వోలగనవ పబ్బగనిణ సాతిలో ధ్యతిదేప్రదసగ్యహించినర్॥ ౨౦

చ॥ కుమసానచ్చి హెచ్చితను నతిచనుంగ నక్రిందు నేడుగ్గా
చుమలు నాస దేవ ఉత్త నా భిఅ బింబున తూలనాడగా।
గడిమునిరోమావేంగతి నాయునుగై కొనిమెత్తి పిందరా।
వడరగనందొనంగ కుబబాంగిచ బంగవృత్తబ్బరంబుగన్॥ ౨౧

ఉ॥ నాతిమధ్యాభగక వెరచి నాభిబిలంబునదూరుచీటుల్।
స్ఫీతకుచోగ్ర్యాధరవి న్యంచి ణావన్నెర పెల్లదీరగా।
మేతమలోవసన్న నుగ నినాదకి బార్కె నరోమరాజవి।
ఖ్యాతిగ ధాత్ర సోదరుపగారా నదిరంబుగనిల్పియుంచుటల్॥ ౨౨

చ॥ గురుకుచభారమున్న దుమ గూరితమాదు నెత్తి కెత్తతా।
ద్భరమునగుందిగుంది ఇసితా మణిమధ్య సుదృష్టినిస్పృతిల్।
సురుచిరరోమరాజితేజాపిన చోపయి బెట్టెదిక్కు లంబర చె నొ।
లేక జాడగనుపట్టదికంచును నాభిజా చ్చెనో॥ ౨౩

ఉ॥ కదళీరమ్యములై ర యూరుగులిరుపక్కండగ్గర కస్యార్ణవం।
పదలో గుప్తతనా వ్రతజ్జఘనభూమధ్యంబునన్ రాణకా।
స్పదమానమ్మరు మేటి దంతిపుర మొప్పన్ పైపయిన్ మేఖలం।
గదియందిసినితంబబింమదువంగానా గెఘంటాపాటిన్॥ ౨౪

చ॥ జామగవదోను లెక్కె రతివ్రానిలతుందును కాంతివారిధిన్।
దెమలిచిపోవాజాలవిధి దిసి నెలంతుక నేత్రమీనముల్।
దమగవదోనులం దిడి దంబువరా నెరి శేయినావకం।
బిముకొడి వెల్ల జేరినిశి మావకనిల్పిరిదోపులంబుధిన్॥ ౨౫

ఉ॥ తుంగలవ్రేలుమత్తియుల నాసిసమంబుగనొక్క జెండెన్।

జంగమహాత్రరోష్ఠపుటులంతకువింతగుణానిదాహజి
రంగసనీసు రేఖనధరంబి దెమాదరావళింతగల్గియున్।
సంగతినాథుదంతవాతిసై చునవంగుని హాయయెట్లకో। ౨౬

ఉ। ముంగల ప్రేలిమాకిక్కను ముట్టకుముద్దుగొనంగ రాకుక।
న్నంగవజాచుసన్నమదినాల్కను మోహమునాపలేక క।
మ్మంగవకర్ణుగాతనమనోహర కాంతి తెరంఘటించి చిమ।
ద్దంగొనుముద్దులాత్మ ఘనవిధుప్రతిమానన మోవినాటికిన్। ౨౭

చ। బలుమెరుగిచ్చవజ్రములపల్వరుసల్ రచియించిమెంచికెం।
దలినునసాల్కవాత్పగవిధాత యొనర్చెనమోఘోదరంబనం।
జెలగుప్రవాళపేటిసినిచిన్నగునోష్ఠపుటంబులందు చె।
ట్టోలయుఘటించెమోలపత్తమోష్ఠపుటోన్నతమధ్యకోటిగన్। ౨౮

క। చక్కరవిలతుసిసుమవవి।
చొక్కపుబెలబావికున్నజాపట్టుఫలం।
బిక్కలికి కలికి చిబుకము।
నక్కలదలబోసివిపశ్రమైనేలబడెన్। ౨౯

ఉ। జగిలత్ప్రమోహరాశిచెలిజేసిమొదల్ గనకుండగోప్యతన్।
మిగిలినయుద్దిమోహాభరణిద్వయిబెట్టి వ్యాదంతరంబునన్।
తగిచెవిథాతిమారుడటదెందము దూరుడుచోటులేకపై।
తగయుగ్రరోయుగావరుననింతిచనుంగవ హెచ్చుజొచ్చెనో। 30

ఉ। కలికిగళంబుతో నమతకైతొలుదొల్త నెవర్వనెత్తిపూ।
గిలుపక రలక్ష్మివరికించినమత్వముకామినీయామి।
దులుగవనేక వర్యములు దాంతరబెట్టుచునాయువెల్లని।
ట్లలపటబెట్టిపెట్టియకటక్కటయొప్పతజెందకేజడన్। 31

ఉ। అతిమధురస్వరంబుగల దందునసూత్రమహాదునేను।

శ్రీపతికరశంఖముగ్రతరఘాంకృతికంబదిమధ్యమంబుహా।
రుతహాలివ్యాగిక్రియమిరోదుటచేనధమంబుజూడుడం।
చతివగళంబుజా పృవర్ధమాంతతిదంతరగ్రతి రేఖలన్। ౩౨

ఉ। మగువకవాప్తశైవలవమాసలలనోవ్వమెరుంగకొవ్వగు।
బృగవయునిట్టిలయ్యగోవబారెదు కృష్ణరుచిం జెలంగుపై।
యుగపరచున్ సమాధ్యముఘనాద్యయుహాద మొనర్చునా కొడన్।
మాగుడకమేయమాధ్యమికనూయకుమీదగుదుభఉరంబుగా ।౩౩

సీ। నిలువెల్లశృంగారనిధిపృష్వమ్మదులాంగి
చంద్రుహాస్యము సేయువఖిముఖంబు।
కరుణించుచెలికనుల్ కర్ణోత్పలములపై
చివురన్నరౌద్రంబుజింమనముగు।
పైసుపీరముపకొండపిండిస్నేయునుచనుల్
మృగదృగ్భయానకంబగురచూపు।
పాణులంభోజబీభత్సప్రవీణముల్
ప్రత్యంగమద్భుతప్రకరిమంబు।
ఇతరనిర్వేద మొనరించు వతివమూర్తి।
నవరసావేశపూర్తి విన్యాసమిందె।
గాకనింకొక్కచోనిట్లుగానబడదు।
మారిజగనోహినీరూపముందుదక్క। ౩౪

క। కవులచ్చెరువడభగవ।
త్కవియుపతిక ఛత్రపభృతిపాదద్వయిదనుకా।
వవనవగతివర్ణించెను।
చెవులకువంపువృగవంగశృంగారంబున్।

—సమాప్తము:—